

ARAŞTIRMA RAPORU

SAYI : SN/2006-1

TARİH : 31 Mart, 2006

HAZIRLAYAN:

Sibel Nami

Denetçi Yardımcısı

RAPORUN KONUSU:

Çangar Motors Co. Ltd. tarafından
ithal edilen bazı BMW marka aracın
ithalatında gümrük vergisi alınıp
alınmadığı ile ilgili yapılan araştırma.

EKLER: 1-22 (67 Yaprak)

İÇİNDEKİLER:

1-	GİRİŞ.....	Sayfa 2
2-	ARAŞTIRMANIN YAPILIŞ BIÇIMI.....	Sayfa 2
3-	HUKUKİ DURUM.....	Sayfa 2
4-	BULGULAR	Sayfa 4
5-	SAVUNMALARIN DEĞERLENDİRMESİ.....	Sayfa 9
6-	SONUÇ.....	Sayfa 11

1- GİRİŞ :

Başkanlık Makamı'nın, Çangar Motors Co Ltd. tarafından ithal edilen bazı BMW marka motorlu aracın ithalatında gümrük vergisi alınması gerekirken alınmadığı yönündeki ihbara atfen tarafıma tevdi etmiş olduğu görev gereği olarak K.K.T.C. Maliye Bakanlığı'na bağlı Gümrük ve Rüsumat Dairesi nezdinde bir araştırma yapılmış ve elde edilen bulgular aşağıda sunulmuştur (EK 1).

2- ARAŞTIRMANIN YAPILIŞ BIÇIMI :

Anılan ihbara konu motorlu araçların, Gümrük ve Rüsumat Dairesi Müdürlüğü nezdindeki 8 adet stok dosyası tutanakla alınmıştır.

İlgili motorlu araçların ithalat işlemleri ile ilgili evraklar, değiştirilmiş şekliyle 44/96 Sayılı Gümrük Vergileri Tarife Yasası'nın 7. ve 8. maddeleri ile bu maddeler uyarınca çıkarılan, Yasa'nın arkasına ekli II. Cetvel kuralları ve ayrıca 9 Haziran 2005 ve MB/2005-2 sayılı Başsacılık görüşü gözönünde bulundurulularak denetlenmiştir (EK 2).

Tutanakla alınmış ithalat dosyalarının incelenmesi sonucunda, 12 adet BMW marka aracın, mevzuata aykırı olarak sıfır gümrükle ithalat işlemlerinin gerçekleştirildiğinin tespitinin yapılmasının ardından, bu araçların gümrük işlemlerini yapan 4 Gümrük ve Rüsumat memurunun 17 Ekim 2005 tarih ve sırasıyla B.4.15.104/10000, B.4.15.104/10001, B.4.15.104/10002 ve B.4.15.104/10003 sayılı yazılarla değiştirilmiş şekliyle 18/78 sayılı Sayıştay Yasası'nın 25. maddesi gereği savunmaları alınmıştır (EK 3, 4, 5, 6).

Bilahare, eksik tahsil edilen gümrük vergileri ile ilgili ne gibi bir işlem yapıldığı konusunda Gümrük ve Rüsumat Dairesi Müdürlüğünü de yürüten Maliye Bakanlığı Bakanlık Müdürü Sn. Mehmet Çırak'ın 24 Ocak 2006 tarih ve B.4.15.104-06/42 sayılı bir yazı ile savunması istenmiş olup cevaben 26 Ocak 2006 tarih ve G.R.D.M.:59/B/06 sayılı yazısı tarafıma iletilmiştir (EK 7).

3- HUKUKİ DURUM :

1. Değiştirilmiş şekliyle 44/96 Sayılı Gümrük Vergileri Tarife Yasası:

A) 7. Madde:

"AB ve EFTA (1) (A) II. Cetvel'de AB ve EFTA Başlıklı sütunda
Başlıklı gösterilen vergi oranları menşei TC, AB ve

Sütünda
Gösterilen
Vergi Oranları

EFTA olan ve bu ülkelerde serbest dolaşımda bulunan ve bu ülkelerden gönderildiklerine dair menşe ve dolaşım belgelerinin ibraz edilmesi ve koşullarının yerine getirilmesi halinde menşe kuralları ve Serbest dolaşımda bulunan mallarla ilgili uygulanacak prosedür, Gümrük Müdürlüğünün belirleyeceği esaslar çerçevesinde saptanır.

(B) Bakanlar Kurulu, Avrupa Birliğine ve Avrupa Serbest Ticaret Bölgesine katılan veya ayrılan ülkelerin isimlerini bir liste halinde Resmi Gazete'de ilan eder.

(2) Gümrükleme esnasında beyan edilen malların ithalatçısı, sahibi veya yetkili temsilcisi tarafından AB, EFTA ve TC vergi oranlarının uygulanması istemi olmadan bu vergi oranları uygulanamaz. Ancak, böyle bir istemde, beyanın ibraz edilmesi zamanında ilgili menşe ve dolaşım belgelerinin ibraz edilmemesi halinde bu Yasa'nın 8. maddesi kuralları uyarınca mallara genel gümrük vergi oranı uygulanır ve gümrükleme tarihinden başlayarak 3 ay içerisinde anılan belgelerin ibrazı ile fazla ödenen gümrük vergisi iade edilir. ..."

B) 8. Madde:

"Genel Vergi
Oranlarının
Uygulanması

II. Cetvel'de Genel Vergi oranı başlıklı sütünda gösterilen vergi oranları, bu Yasa'daki AB ve EFTA başlıklı sütünda gösterilen Vergi Oranları uygulanmayan ve gümrük vergisine bağlı olan mallara uygulanır."

2. 9 Haziran 2005 ve MB/2005-2 sayılı Başsacılık görüşü:

".... Yasanın arkasındaki ikinci cetvelde AB ve EFTA başlıklı sütünda gösterilen vergi oranları menşei TC, AB ve EFTA olan ve bu ülkelerde serbest dolaşımda bulunan mallarla ilgili olarak uygulanabilir. Başka ülkelerde imal edilen ve menşei TC, AB ve EFTA olmayan ve bu ülkelerde serbest dolaşımda bulunan mallara aynı vergi oranlarının uygulanması olanağı yoktur. ...."

4- BULGULAR :

Değiştirilmiş şekliyle 44/96 Sayılı Gümrük Vergileri Tarife Yasası'nın 7. maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan Yasa'nın arkasına ekli II. Cetvel kuralları ile konu hakkındaki 9 Haziran 2005 ve MB/2005-2 sayılı Başsacılık görüşü gözönünde bulundurulduğunda, menşei Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa Birliği ve EFTA olan binek arabalarının gümrük vergisinden muaf olduğu ve bunların haricindeki bir ülkeden ithal edilecek binek araçlarının ise genel vergi oranına tabi olduğu, yani Yasa'ya ekli II. Cetvelde belirtilen %20.9 oranının uygulanması gerektiği görülmektedir (EK 8).

Ancak, Çangar Motors Co. Ltd.'e ait 8 adet ithalat dosyasında yapılan araştırma sonucunda, BMW marka 3 adet Z4 ve 9 adet X5 modeli olmak üzere toplam **12 adet** motorlu aracın üretim yerlerinin Avrupa Birliği ülkesi olmamasından dolayı ithalat işlemlerinde genel oran olan % 20.9 gümrük oranının kullanılması gerekirken, gümrük vergisinden muaf, diğer bir deyişle sıfır gümrük oranı ile gümrüklenmelerinin gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. Ayrıca İnternet ortamına girilerek BMW firmasının WEB sitesinde yapılan araştırmada **Z4 ve X5 modellerinin sadece Birleşik Amerika Devletleri'ndeki fabrikada üretildiği** bilgisine ulaşılmıştır.

Anılan araçlar ile ilgili elde edilen bulgular, araç bazında aşağıdaki gibi açıklanmıştır:

4.1.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFA120002W02614 Şasi No'lu Araç:

35/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 13/09/2004 tarihinde, LİT:4231 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 014547 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşeli değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Hale Debreli** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (EK 9).

4.2.- BMW Marka, Z4 Model ve WBABT52070LT02472 Şasi No'lu Araç:

35/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 13/09/2004 tarihinde, LİT:3841 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 014547 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili

araç Avrupa Birliği menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Taylan Orbay** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (EK 10).

4.3.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB72070LD35314 Şasi No'lu Araç:

47/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 07/10/2004 tarihinde, LİT:2638 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 159373 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Gülden Özkara** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (EK 11).

4.4.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB72000LD35512 Şasi No'lu Araç:

50/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 15/09/2004 tarihinde, LİT:4232 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 159372 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Hale Debreli** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (EK 12).

4.5.- BMW Marka, Z4 Model ve WBABT52010LT02628 Şasi No'lu Araç:

50/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 28/12/2004 tarihinde, LİT:7956 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 159454 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili

aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile Gümrük ve Rüsumat memuru Sayın **Gülden Özkara** tarafından gümrüklendiğı tespit edilmiştir (EK 13).

4.6.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB72090LD36965 Şasi No'lu Araç:

61/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 14/10/2004 tarihinde, LİT:3960 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 019201 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceğı gibi ilgili araç Avrupa Birliğı menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile, Gümrük ve Rüsumat memuru Sayın **Gülden Özkara** tarafından gümrüklendiğı tespit edilmiştir (EK 14).

4.7.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB72010LD38399 Şasi No'lu Araç:

69/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 21/12/2004 tarihinde, LİT:6053 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 158199 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceğı gibi ilgili araç Avrupa Birliğı menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile, Gümrük ve Rüsumat memuru Sayın **Gülden Özkara** tarafından gümrüklendiğı tespit edilmiştir (EK 15).

4.8.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB72070LD38505 Şasi No'lu Araç:

78/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 29/12/2004 tarihinde, LİT: 8887 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 215207 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceğı gibi ilgili araç Avrupa Birliğı menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır

vergi oranı ile, Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Veysi Bozcan** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (EK 16).

4.9.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB720X0LD38417 Şasi No'lu Araç:

78/04 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 29/12/2004 tarihinde, LİT: 8890 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 215208 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile, Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Veysi Bozcan** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (EK 17).

4.10.- BMW Marka, Z4 Model ve WBABT52000LT02796 Şasi No'lu Araç:

11/05 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 18/02/2005 tarihinde, LİT: 4510 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 218686 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile, Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Hale Debreli** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (EK 18).

4.11.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB72050LX10369 Şasi No'lu Araç:

11/05 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 28/02/2005 tarihinde, LİT: 496 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 218684 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşei değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 oranında gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır

vergi oranı ile, Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Gülden Özkara** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (**EK 19**).

4.12.- BMW Marka, X5 Model ve WBAFB720X0LX12747 Şasi No'lu Araç:

37/05 Stok Numaralı Dosya'da yer alan ve 15/04/2005 tarihinde, LİT: 4861 evrak no'su ile ithalat işlemi yapılmış ilgili motorlu aracın dosyada bulunan AR 218821 No'lu menşei belgesi üzerinde Almanca "**Nicht Gemeinschaftsursprung**" olarak geçen ve Türkçe tercümesi "Birlik üretimi değildir" ifadesinden de açıkça görülebileceği gibi ilgili araç Avrupa Birliği menşeli değildir. Bu yüzden genel oran olan % 20.9 gümrük vergisine tabi tutulması gerekmekte idi. Ancak ilgili aracın gümrükleme evrağı üzerinde yapılan inceleme sonucunda sıfır vergi oranı ile, Gümrük ve Rüşumat memuru Sayın **Taylan Orbay** tarafından gümrüklendiği tespit edilmiştir (**EK 20**).

Bölüm Değerlendirmesi:

Yukarıda sunulan bulgulardan da anlaşılacağı gibi değiştirilmiş şekliyle 44/96 Sayılı Gümrük Vergileri Tarife Yasası'nın 7. maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan Yasa'nın arkasına ekli II. Cetvel kuralları ile konu hakkındaki 9 Haziran 2005 ve MB/2005-2 sayılı Başsacılık görüşüne göre, söz konusu 12 adet aracın gümrükleme işlemlerinde gümrük vergisi tahsil edilmediği ve dolayısı ile tahsil edilmeyen meblağın Çangar Motors Co. Ltd. firmasından, değiştirilmiş şekliyle 37/1983 sayılı Gümrük ve İstihsal Yasa'nın 168. maddesi uyarınca geriye dönük olarak talep edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Buradan hareketle, Gümrük ve Rüşumat Dairesi Müdürlüğünü de yürüten Maliye Bakanlığı Bakanlık Müdürü Sn. Mehmet Çırak'tan 24 Ocak 2006 tarih ve B.4.15.104-06/42 sayılı bir yazı ile bu talebin yapılıp yapılmadığı hususunda bilgi istenmiştir. Sn. Mehmet Çırak cevaben gönderdiği, 26 Ocak 2006 tarih ve G.R.D.M.:59/B/06 sayılı yazısında;

- Çangar Motors Co. Ltd.'den ilgili araçlar için posta yolu ile geriye dönük olarak vergi farkı talep edildiğini,
- ancak anılan firmanın sorumlularına posta yolu ile ulaşıp söz konusu talebin ulaştırılmadığını ve talebin "**İade Aranmamıştır**" ibaresi ile Müdürlüğü'nün arşivine geri döndüğünü,
- Çangar Motors Co. Ltd.'nin ise YİM:50/2005 Dava No'su ile Maliye Bakanlığı ve Gümrük ve Rüşumat Dairesi aleyhine Yüksek İdare Mahkemesinde dava açtığını ve
- Bu yüzden, dava ile ilgilenen Kıdemli Savcı Sn. Süleyman Candar ile yapılan istişare neticesinde dava sonuçlanıncaya kadar ilgili talebin dosyada bekletilmesine karar verildiğini

bilgilerimize getirmiştir (**EK 7**).

Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nce posta yoluyla salınan, ancak halen ilgili firmaya ulaştırılmamış talep pusulasının bir sureti alınıp incelenmiş ve Çangar Motors Co Ltd.'ten, anılan 12 araç için toplam olarak **212, 423.84 YTL** tutarında geriye dönük olarak vergi farkı ve buna mukabil gelen katma değer vergisi talep edildiği tespit edilmiştir (**EK 20**).

Çangar Motors Co. Ltd.'in KKTC Gümrük ve Rüsumat Dairesi aleyhine açtığı davanın dilekçe sureti **EK 21**'de sunulmuştur.

5.- SAVUNMALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ:

İlgili araçların ithalat işlemlerini gerçekleştiren memurlardan alınan savunmaların özeti aşağıda sunulduğu gibidir:

I. Gümrük ve Rüsumat Memuru Sayın Veysi Bozcan :

Bulgular kısmındaki 8 ve 9 sıralı araçları gümrükleyen ilgili memur savunmasında, ilgili araçların ithalat işlemleri için gümrük komisyoncusu tarafından rüçhanlı tarifeden yapılan beyana, söz konusu araçların Amerika Birleşik Devletleri menşei olduklarını bilmesinden dolayı gümrükleme işlemini genel tarifeden yani %20.9 oranından yapması gerektiğini aksi takdirde işlemi gerçekleştirmeyeceğini ilgili komisyoncuya bildirdiğini belirtmiştir. Ancak, Maliye Bakanı Sayın Ahmet Uzun'un diğer yetkili makamlardan görüş alınıp konunun açıklığa kavuşturulana kadar vatandaşın mağdur edilmemesi yönünde sözlü talimatı üzerine ve Gümrük ve İstihsal Yasası'nın 78. ve 168. maddeleri de gözönünde bulundurularak ilgili araçları rüçhanlı tarifeden gümrüklediğini ifade etmiştir (**EK 3**).

II. Gümrük ve Rüsumat Memuru Sayın Gülden Özkara :

Bulgular kısmındaki 3, 5, 6, 7 ve 11 sıralı araçları gümrükleyen ilgili memur savunmasında, ilgili araçları sunulan beyannamelerdeki bilgiler doğrultusunda gümrüklediğini ve ayrıca anılan araçların Mağusa Gümrük Şube Amirliği tarafından yapılan gümrük muayenesinde menşei Almanya olarak belirlenmesi üzerine gümrükleme işlemlerini Avrupa Birliği ülkelerine uygulanan oran olan sıfır oranını kullandığını ifade etmiş ve işlemleri yaptığı sırada sözkonusu araçların menşei Avrupa Birliği dışındaki bir ülkeden olduğunu bilmediğini belirtmiştir. Son olarak ilgili memur, Gümrük Müdürlüğü'nün ilgili araçlar için Çangar Motors Co Ltd'den gümrük farkı talep ettiğinin bilgisine getirildiğini ifade etmiştir (**EK 4**).

III. Gümrük ve Rüsumat Memuru Sayın Hale Debreli (Şahmaran) :

Bulgular kısmındaki 1, 4, ve 10 sıralı araçları gümrükleyen ilgili memur savunmasında, diğer memurların verdikleri ifadeyi kullanmış ve ilgili araçları sunulan beyannamelerdeki bilgiler doğrultusunda gümrüklediğini ve yapılan işlemin hiç bir kasıt taşımadığını belirtmiştir. Konu ile ilgili ihtilafın başgöstermesinin ardından Maliye Bakanı Sayın Ahmet Uzun'un yazılı talimatı doğrultusunda sorunun taraflar arasında çözülene kadar araçların rüçhanlı tarifeden (diğer bir deyişle sıfır gümrük oranı ile) işleme alınmalarına devam edildiği savunmasını getirmiştir (EK 5).

IV. Gümrük ve Rüsumat Memuru Sayın Taylan Orbay :

Bulgular kısmındaki 2 ve 12 sıralı araçları gümrükleyen ilgili memur, savunmasında, yapılan işlemlerin herhangi bir art niyet taşımadığını, ithalatçı firmanın 23/06/2004 tarihinde antrepo giriş işlemleri için sunduğu evraklarda sözkonusu model araçların Avrupa Birliği Menşei olarak beyan edilmesinden dolayı ithalatın sıfır gümrükle gerçekleştirildiğini ve sözkonusu modellerin Amerika Birleşik Devletleri menşei olduğunun ilk anda bilinmediğini ifade etmiştir. Ancak X5 ve Z4 modellerinin, ihracat belgelerinin diğer modellerden değişik olduğunun fark edilmesi üzerine, sözkonusu belgeler Türkçe'ye tercüme edilmiş ve bu modellerin Avrupa Birliği menşei olmadığına ortaya çıkarıldığını belirtmiştir. Bunun öğrenilmesi üzerine sıfır gümrükle işlem yapmayı reddettiğini ifade eden ilgili memur, Maliye Bakanı ve Gümrük Müdürü'nün 15/04/2005 tarih ve M.B.Ö/40 sayılı talimatı ile gümrükleme işlemini sıfır gümrükle yaptığını ifade etmiştir (EK 6).

Yukarıda özeti sunulan savunmalardan da anlaşılacağı gibi, bahsi geçen memurların herhangi bir art niyeti olmadan ilgili işlemleri gerçekleştirdikleri ve sorunun farkına varıldığında amirlerini bilgilendirdikleri ancak hukuki durumun gerekliliği ortaya çıkarılana kadar amirlerinin direktifleri doğrultusunda işlem yapmaya devam ettikleri sonucuna varılmıştır.

Ayrıca ilgili memurların tereddütlerini amirlerine aktarmalarının ardından, Maliye Bakanı Sayın Ahmet Uzun'un 11 Mayıs 2005 tarih ve MB/74/79 sayılı bir yazı ile konu hakkında Başsavcılık'tan görüş talep ettiği ve Başsavcılığın 9 Haziran 2005 tarihli 'anılan ithalatlarda genel vergi oranının uygulanmasının gerektiği' yönündeki görüşünün alınmasının ardından bu tarihten itibaren Z4 ve X5 modellerinin ithalatında bu yönde işlem yapıldığının dikkate alınması gerektiği sonucuna varılmıştır.

6.- SONUÇ:

Değiştirilmiş şekliyle 44/96 Sayılı Gümrük Vergileri Tarife Yasası uyarınca yapılan inceleme sonucunda, Çangar Motors Co. Ltd. tarafından ithal edilen ve bulguları yukarıda açıklanan muhtelif X 5 ve Z 4 model 12 adet BMW marka aracın gümrük vergisinden muaf olarak gümrüklendiği, ancak menşelerinin TC, AB veya EFTA olmaması nedeniyle ilgili Yasa'nın 7. maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan Yasa'nın arkasına ekli II. Cetvel ve yine aynı Yasa'nın 8. maddesi gereği "Genel Vergi Oranı" olan %20.9 oranı ile gümrük işlemlerinin gerçekleştirilmesi gerektiği tespit edilmiş olup söz konusu araçların ithalatında tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve buna tekabül eden katma değer vergisinin Çangar Motors Co. Ltd. firmasından talep edilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Ayrıca, Maliye Bakanlığı'na muhatap, 9 Haziran 2005 ve MB/2005-2 sayılı Başsavcılık görüşü de, ilgili mevzuat dikkate alındığında anılan araçların ithalatında genel gümrük vergisi oranının uygulanması gerektiği yönündedir. Halen Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nin 5 Eylül 2005 tarihli bir talep pusulası ile Çangar Motors Co Ltd.'den anılan araçlar için toplam olarak **212,423.84 YTL** tutarında geriye dönük olarak vergi farkı ve buna mukabil gelen katma değer vergisini talep ettiği ancak bu talebin posta yoluyla ilgili firmaya ulaştırılmadığı ve Çangar Motors Co. Ltd.'in KKTC Gümrük ve Rüsumat Dairesi'ne 4 Ekim 2005 tarih ve YİM: 50/2005 sayılı bir dilekçe ile dava açtığı tespit edilmiştir. İlgili dava halen sürmektedir.

Bilgilerinize saygı ile arz olunur.

Sibel Nami
Denetçi Yardımcısı

18 Ocak, 2005

EKLER:

EK 1	: Sayıştay Başkanlığı'na konu ile ilgili olarak yapılan ihbar yazısı.....	1	Yaprak
EK 2	: MB/2005-2 sayı ve 9 Haziran 2005 tarihli KKTC Başsavcılık görüşü.....	2	Yaprak
EK 3	: Gümrük ve Rüsumat memuru Sn. Veysi Bozcan'ın savunma yazısı ve cevabı.....	8	Yaprak
EK 4	: Gümrük ve Rüsumat memuru Sn. Gülden Özkara'nın savunma yazısı ve cevabı.....	4	Yaprak
EK 5	: Gümrük ve Rüsumat memuru Sn. Hale Debrelî'nin savunma yazısı ve cevabı.....	4	Yaprak
EK 6	: Gümrük ve Rüsumat memuru Sn. Taylan		

EK 7	: Orbay'ın savunma yazısı ve cevabı.....	15	Yaprak
	: KKTC Maliye Bakanlığı Bakanlık Müdürü Sn. Mehmet Çırak'ın savunma yazısı ve cevabı.....	2	Yaprak
EK 8	: 44/96 Sayılı Gümrük Vergileri Tarife Yasası'na ekli II. Cetvel'in Binek Otomobilleri ile ilgili vergi oranlarını gösteren sayfa.....	1	Yaprak
EK 9	: Bulgular bölümünde 1. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 10	: Bulgular bölümünde 2. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 11	: Bulgular bölümünde 3. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 12	: Bulgular bölümünde 4. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 13	: Bulgular bölümünde 5. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 14	: Bulgular bölümünde 6. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 15	: Bulgular bölümünde 7. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 16	: Bulgular bölümünde 8. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 17	: Bulgular bölümünde 9. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 18	: Bulgular bölümünde 10. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 19	: Bulgular bölümünde 11. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 20	: Bulgular bölümünde 12. sıradaki aracın ekleri.....	2	Yaprak
EK 21	: Gümrük ve Rüsumat Dairesi'nin Çangar Motors Ltd.'den geriye dönük vergi farkı talep yazısı.....	2	Yaprak
EK 22	: Çangar Motors Co. Ltd.'in açtığı YİM:150/2005 sayılı dava dilekçesi.....	4	Yaprak